

AKAPIT

NR 7/2011

GAZETKA UCZNIÓW SZKOŁY PODSTAWOWEJ W RUDOŁOWICACH

MIESIĘCZNIK

CENA: 1.50 zł

KWIECIEŃ 2011

W tym numerze przeczytasz:

1. Z życia szkoły:

- „Sąd nad Człowiekiem”- uroczyste obchody Dnia Ziemi w naszej szkole.
- Pierwszaki sadzą drzewko.
- Adaś Grzeszczak- najlepszym strażakiem w gminie.
- Refleksje szóstoklasistów po sprawdzianie kompetencji
- Pożegnanie z panią Małgorzatą Gilarską.

2. Sportowe wieści:

- Nie było lepszych
- Rejonowe Zawody w Tenisie Stołowym w Dubiecku

3. W świątecznej atmosferze

- Konkurs na najładniejszą kartkę
- Wielkanocny Kiermasz
- Wielkanoc, Wielkanoc...uroczysta akademia
- Jak to dawniej bywało.
- Przedświąteczne porządki – akcja sprzątamy Świat

4. Co słyhać w Rudolowicach?

- Gminne obchody pierwszej rocznicy katastrofy smoleńskiej.

5. Z kroniki Rudolowic:

- Bożogrobcy- rys historyczny

5. Kącik dla najmłodszych :

- Corrida ortograficzna. Runda III.

6 Dodatek specjalny:

- Jan Paweł II Papież Młodych.

Z życia szkoły...

Sąd nad Człowiekiem” – obchody Dnia Ziemi

31 marca 2011 roku w naszej szkole w ramach uroczystości związanych z obchodami Dnia Ziemi odbyła się akademia „Sąd nad Człowiekiem”. Uczniowie klas od czwartej do szóstej ukazali bezmyślność człowieka i jego dewastacyjną ingerencję w życie przyrody. Nic też dziwnego, że odbył się sąd nad człowiekiem- niszczycielem, który po przedstawieniu dowodów w postaciach: kwaśnego deszczu, smogu, zatrutej gleby, obumierającej przyrody – przyznał, że jest winny degradacji w przyrodzie i obiecał poprawę.

Nad całością prac inscenizatorskich czuwały panie: Maria Sęk, Alina Jandula. Kostiumy aktorom przygotowali rodzice, którym za wkład włożonej pracy podziękowała pani Maria Sęk. Prawdziwą atrakcją dla uczniów naszej szkoły było spotkanie z leśniczym panem Zbigniewem Dąbkem, który przedstawił ekosystem lasu ilustrując swoją wypowiedź schematami i planszami tematycznymi. Odpowiadał też na wszystkie, nawet najtrudniejsze pytania dzieciaków. Pod koniec swojej wizyty zaprosił wszystkich obecnych do wspólnego sadzenia drzewek w szkolnym parku. Każdy chciał w tej pracy mieć swój udział, dlatego uczniowie garnęli się do pomocy. Sadzeniom drzewek towarzyszyła wiosenna aura i dobre humory. Na szkolną uroczystość przybyła liczna grupa mam, którym serdecznie dziękujemy za trzymanie kciuków i podtrzymywanie na duchu aktorów występujących na scenie.

/Wiktoria Małysa i Paulina Leszczak/

Leśniczy pan Zbigniew Dąbek demonstruje uczniom technikę sadzenia iglaków.

Sąd nad Człowiekiem- występujący
aktorzy: Paulina Kisiel, Barbara Biegus,
Przemysław Fiałek, Michał Nakonieczny
Adam Grzeszczak.

Pierwszaki sadzą drzewko

Do szkolnych obchodów Święta Ziemi dzielnie włączyły się pierwszaki, które 31 marca 2011 roku posadziły sosenkę i zgodnie chórem nazwały ją Jedyneczka. Przed posadzeniem drzewka dzieci przypomniały „Dekalog Miłośników Przyrody” i wykazały się bogatą wiedzą ekologiczną. Uroczystości z uwagą przyglądał się pan dyrektor oraz pracownicy naszej szkoły panie: Dorota Zygmunt, Maria Hala, Zofia Wajda. Natomiast pan Jan Kiełt pomógł pierwszacom posadzić drzewko. Na tej sympatycznej uroczystości nie zabrakło redaktorów „Akapitu”

/Pani Anna Warzocha/

Pan Jan Kiełt pomaga pierwszacom
posadzić Jedyneczkę

Pierwszaki wokół swojego drzewka.

Adam Grzeszczak – najlepszym strażakiem w gminie

30 marca 2011 roku w Zespole Szkół w Roźwienicy odbyły się gminne eliminacje Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „Młodzież zapobiega pożarom”. Organizatorami byli Wójt Gminy Roźwienica Tomasz Kotliński, Komendant Gminnej OSP – pan Jan Paszczyński, inspektor ds. przeciwpożarowych pan Bogusław Biernacki. Jego celem było rozpropagowanie wiedzy pożarniczej wśród dzieci i młodzieży, szerzenie profilaktyki przeciwpożarowej i umiejętności zachowania się podczas pożaru oraz zapoznanie z historią i tradycjami ruchu strażackiego. Konkurs odbył się w dwóch grupach wiekowych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum z terenu naszej gminy. Wynikami możemy się pochwalić, ponieważ **uczeń klasy piątej naszej szkoły Adam Grzeszczak** pokonał w kategorii szkół podstawowych swoich rywali z Węgierki i Woli Węgierskiej, a więc został najlepszym strażakiem w naszej gminie w swojej kategorii wiekowej. Słowa uznania należą się innym **reprezentantom naszej szkoły - Paulinie Zagrobelnej, Krystianowi Żeńczakowi –**

uczniom klasy szóstej. W części pisemnej egzaminu otrzymali 14 na 15 możliwych punktów do zdobycia.

Słowa uznania należą się też pani Marii Sęk- przygotowującej uczniów do konkursowych zmagania. Naszą gminę na eliminacjach powiatowych godnie reprezentował nasz piątoklasista. Zajął 8 kwietnia 2011 roku w Jarosławiu wysokie, **czwarte miejsce**. Gratulujemy godnej postawy uczniowskiej reprezentantom naszej szkoły - szczególnie Adasiowi. Po zakończonych eliminacjach gminnych na uczestników turnieju czekała niespodzianka. Pan Jan Paszczyński zaprosił wszystkich na wycieczkę do Chorzowa, gdzie zapoznał uczniów ze sprzętem strażackim używanym w akcjach pożarniczych dawniej i dziś. Uczestnicy turnieju wiedzy mogli też wysłuchać nagrań i obejrzeć archiwalne dokumenty zgromadzone w kąci historycznym zorganizowanym w remizie OSP w Chorzowie przez pana Jana Paszczyńskiego.

/Pani Maria Sęk/

Dyplom Adasia Grzeszczaka za zajęcie I m-ca w eliminacjach gminnych.

Adam Grzeszczak, Krystian Żeńczak, Paulina Zagrobelna.
Z tyłu pani Maria Sęk

Refleksje szóstoklasistów po sprawdzianie kompetencji

Przez siedem lat uczęszczaliśmy do tej szkoły stopniowo zgłębiając arkana nauki na różnych szczeblach nauczania: oddziale przedszkolnym, nauczaniu zintegrowanym, klasach od czwartej do szóstej, aby 5 kwietnia 2011 roku sprawdzić końcowy rezultat naszych zmagania z wiedzą. Do szkoły przyszliśmy jak zwykle o ósmej, ale w odświętnych strojach uczniowskich i z duszą na ramieniu, niepewni swojej wiedzy i umiejętności. W szatni panowała napięta atmosfera. Poznaliśmy komisję, w skład której weszli w przeważającej części nauczyciele naszej szkoły oraz przedstawiciele Zespołu Szkół w Roźwienicy. Mieliśmy pisać testy w dwóch salach lekcyjnych. Przewodniczące komisji egzaminacyjnych panie Maria Piątek i Anna Korneluk wytypowały dwoje uczniów: Klaudię Rogus i Pawła Grzeszczaka do komisyjnego otworzenia kopert z testami. Już wcześniej wylosowaliśmy miejsca w salach i czekaliśmy na rozdanie arkuszy. Drżącymi ze strach dłońmi wpisaliśmy nasze kody i przystąpiliśmy do pracy. Rozpoczęliśmy egzamin o 9.00, aby zakończyć go o 10.00. Okazało się, że to niewiele czasu. Bardzo dużo pytań dotyczyło wiedzy matematycznej. Logicznym myśleniem należało wykazać się również rozwiązując zadania

zamknięte w teście z czytania na zrozumienie. Z języka polskiego, jedna z najprostszych form wypowiedzi pisemnych- opis w zestawieniu z przedmiotem, którego dotyczyła - znaczka pocztowego- stała się dla niektórych zadaniem trudnym do wykonania. Te emocje już za nami. Czekamy z niecierpliwością na wyniki. Trzymamy kciuki, aby były wyższe od ubiegłorocznych./ Paulina Leszczak/

Dziękujemy Pani Małgosiu

W tym roku staż zawodowy odbywała w naszej szkole pani Małgorzata Gilarska. Zawsze z uśmiechem pomagała nam we wszystkich pracach. Dzięki pani Małgosi mogliśmy podziwiać gazetki ściennie na szkolnych korytarzach. Była autorką cyklu gazetek „Dworki powiatu jarosławskiego”, przekazała do Szkolnej Izby Pamięci swoją pracę licencjacką poświęconą tej tematyce.

Zaprojektowała szatę graficzną i prowadziła kroniki szkoły i Izby Pamięci. W marcu współredagowała „Akapit”, w chwilach wolnych wypożyczała książki i przeprowadziła dwa kiermasze taniej książki. **Dziękujemy Pani Małgorzato i życzymy dużo szczęścia i pomyślności.**

Sportowe wieści...

Nie było lepszych...

Nie było lepszych od naszych zawodniczek podczas Indywidualnych Zawodów w Tenisie Stołowym o Mistrzostwo Gminy Roźwienica, które odbyły się 11.04.2011r. Nasza szóstoklasistka Paulina Zagrobelna zajęła I miejsce, wyprzedzając swoją koleżankę z klasy Paulinę Leszczak. Chłopcom, niestety nie powiodło się tak dobrze. Mateusz Gołąb w rozgrywkach indywidualnych zajął V, natomiast Krystian Żeńczak był VI. Gratulujemy sportowej postawy.

Rejonowe Zawody w Tenisie Stołowym

6 kwietnia w Dubiecku odbyły się Rejonowe Zawody w Tenisie Stołowym. Nie zabrakło tam naszych zawodniczek, które godnie reprezentowały naszą szkołę. W zawodach tych wzięły udział szóstoklasistki : **Paulina Zagrobelna, Paulina Leszczak, Kamila Górską**. Chociaż wróciły bez miejsc na podium, to z poczuciem dumy, że mogły reprezentować szkołę w zawodach o takiej randze.

Nasze szóstoklasistki na Rejonowych Zawodach w Tenisie Stołowym w Dubiecku.

Mistrzynie Gminy Roźwienica: Paulina Zagrobelna- I m-ce, Paulina Leszczak –II m-ce. W środku Kamila Górską

W świątecznej atmosferze

Konkurs „Na najładniejszą kartkę świąteczną”

Rada Rodziców Szkoły Podstawowej w Rudolowicach ogłosiła i sfinansowała konkurs na najładniejszą kartkę wielkanocną.

Na ręce nauczycielki plastyki pani Marii Sęk wpłynęło 42 prace uczniów oddziału przedszkolnego i klas od I-VI. 7 kwietnia odbyło się rozstrzygnięcie. Jury – przedstawiciele Rady Rodziców -oceniło zebrane kartki według następujących kryteriów: zgodność z tradycją, walorów artystycznych, estetyki wykonania, pomysłowości i oryginalności kompozycji.

Nagrodzono prace następujących uczniów: Julii Bąk –z oddziału przedszkolnego, Pauliny Czyż z klasy I, Aleksandry Górskiej z klasy II, Kamila Kowalika z klasy III, Gabrieli Zygmunt z klasy IV, Karoliny Wajdy z klasy V, Klaudii Rogus z klasy VI. Najładniejsze prace wyeksponowano na gazetce ściennej na dolnym korytarzu. Wszyscy uczestnicy plastycznych zmagania otrzymali nagrody pocieszenia. Gratulujemy pomysłowości i oryginalności wszystkim uczestnikom konkursu.

/ Pani Maria Sęk/

Wielkanocny kiermasz

Święta Wielkiej Nocy bez baby? To niemożliwe. Wiedzą o tym nasi szóstoklasiści, którzy pod kierunkiem wychowawczynie pani Aliny Januły przygotowali 20 IV 2011 r. kiermasz wielkanocny. Na szkolnym korytarzu można było kupić wszystko, z czym kojarzy się Wielkanoc: baranki pieczone z ciasta, pisanki, kurczaczki i smaczne świąteczne wypieki, wśród których królowały bogato zdobione babki, serniki, makowce, ciasteczka w postaci łabędzi. Dochody z kiermaszu nasi uczniowie przeznaczą na wycieczkę.

Pomysłowe wielkanocne baranki wielkanocne zachwycają kunsztem wykonania.

Piotruś Wajda- uczeń I klasy z zakupioną wielkanocną babką.

„Wielkanoc, Wielkanoc, nadszedł czas święta i wesela”

W Wielką Środę, w ostatnim dniu nauki przed przerwą świąteczną mogliśmy podziwiać uczniów nauczania zintegrowanego, którzy pod opieką swoich wychowawczyń: Anny Warzochy, Marii Piątek, Anny Korneluk, przygotowali część artystyczną poświęconą zwyczajom wielkanocnym. Jak wspomniał konferansjer Kamil Kowalik- uczeń klasy trzeciej- dzięki nim: „Stajemy się sobie bliżsi, nie mamy problemu z określeniem swojej tożsamości narodowej/.../ dzięki głębokiej wierze i kultywowaniu tradycji chrześcijańskich udało się nam przetrwać okresy bardzo trudne w naszej historii- zabory, czasy komunizmu i odzyskać niepodległość” .Nastrój uroczystości podkreślała przemyślana dekoracja. Uczniowie przygotowali kosz wielkanocnych potraw, nie zabrakło też palm, pisanek, baranków. Oprócz scen pełnych refleksji mogliśmy zobaczyć humorystyczne zwyczaje dotyczące śmigusa-dyngusa- najbardziej ulubionego dnia przez wszystkie dzieci.

Kurka znosząca pisanki - Agata Tomaszewska i Michał Podpinka.
W tle pierwszoklasiści i trzecioklasiści.

Drugoklasiści w scenie z kogucikiem.

Wielkanocne obyczaje

Wielkanoc, najstarsze i najważniejsze święto chrześcijańskie obchodzone na pamiątkę Zmartwychwstania Pana Jezusa. Przypada po pierwszej wiosennej pełni księżyca według kalendarza gregoriańskiego. W tym roku świętujemy wyjątkowo późno, bo 24 kwietnia. Data ta zbiega się ze świętami obchodzonymi w kościele prawosławnym, co też zdarza się wyjątkowo. W kościele katolickim wczesnym rankiem/ najczęściej o wschodzie słońca/ odbywają się procesje, po których sprawowane są uroczyste msze rezurekcyjne. Po powrocie do domów, podczas rodzinnych odświeżonych śniadań wielkanocnych dzielimy się jajkiem i składamy życzenia. Spożywamy pokarmy poświęcone w Wielką Sobotę. Najczęściej pierwszy dzień świąt ma charakter rodzinnych spotkań. Dopiero w Poniedziałek Wielkanocny, zwany też Oblewaniem odwiedzamy dalszych krewnych i znajomych. Do południa, jak każda tradycja, oblewamy się wzajemnie wodą. Jest przy tym wiele śmiechu i radości

./ Krzysztof Fydrych/

Jak to dawniej bywało- Wielkanoc w naszej wsi

Z nastaniem Wielkiego Postu ludzie rozpoczynali przygotowania do Wielkanocy. W tym czasie nie jedli potraw mięsnych i nie pili mleka. W ten sposób pragnęli wynagrodzić Panu Bogu za popełnione grzechy. Z mleka robili sery i ubijali je w kamionkowych beczułkach lub suszyli z dodatkiem kminku, aby spożyć na Wielkanoc. Nawet w ubiorach można było zauważyć znaczną różnicę, ponieważ ładniejsze stroje ubierano dopiero na święta. Kobiety w Wielkim Poście odwracały chustki na lewą stronę, aby okazać pokorę i pokutę. Mężczyźni umartwiali się i czynili wyrzeczenia wystrzegając się palenia papierosów i spożywania alkoholu. W domach panował nastrój pokory. Śpiewano pieśni religijne i wspólnie się modlono. Do wyrzeczeń, modlitwy i postu wdrażano dzieci, aby w dorosłym życiu kultywowały tradycje. W szczególny sposób przygotowywano domostwa. Robiono gruntowne porządki i bielono wszystkie pomieszczenia. Na zewnątrz lepiono gliną i bielono, w ten sposób odnawiano je po zimie.

W Wielkim Tygodniu do trzymania honorowej warty przy Bożym Grobie przygotowywali się strażacy. Czyścili mundury i hełmy, aby godnie zaprezentować się podczas Wielkanocy. W Wielką Sobotę po poświęceniu pokarmów, chodzili do domów dziewcząt i wykradali im najładniejsze pisanki. Przygotowywali się też do strzelania, robiąc domowymi sposobami różnego rodzaju petardy, aby podczas rezurekcji wiwatować na cześć Zmartwychwstałego Pana. Święcić pokarmy szły najczęściej matki z dziećmi, natomiast ojcowie popołudniu święcili wodę, aby po świątecznym, wielkanocnym śniadaniu palmą poświęconą tydzień wcześniej, w Palmową Niedzielę pokropić pola święconą wodą. W Wielkanoc wstawano bardzo wcześnie i wszyscy mieszkańcy udawali się na Rezurekcję. Po nabożeństwie przygotowywano świąteczne śniadanie, które rozpoczynano dzieleniem się jajkiem-symbolem nowego życia. Jedzono pokarmy, święcone w Wielką Sobotę. Niedziela była dniem rodzinnym, natomiast Oblewany Poniedziałek dniem odwiedzin. Przestrzegano też tradycji oblewania się wodą. / Karolina Wajda/

Przedświąteczne porządki- Akcja sprzątania Świata

Przedświąteczna krzątania trwała nie tylko w domach. 19 kwietnia wszyscy uczniowie wzięli udział w akcji sprzątania Świata. Młodszy porządkowali park, przystanek autobusowy, parking. Natomiast ich starsi koledzy zbierali śmieci na boisku sportowym, jak też porządkowali teren wokół drogi wiodącej w górę wsi. Pracy było sporo. Papierów mnóstwo. Teraz zanim wyrzucimy papieraek warto zastanowić się, czy nie warto schować go do kieszeni i wyrzucić go tam, gdzie jest jego miejsce – kosza na śmieci.

Co słychać w Rudołowicach?

Obchody rocznicy katastrofy smoleńskiej

Pierwszą rocznicę tragicznej katastrofy smoleńskiej, w której zginął nasz rodak generał dywizji Kazimierz Gilarski, uczczono w Kościele Parafialnym w Rudołowicach uroczystą mszą świętą odprawioną przez ks. proboszcza Bernarda Guzego. W uroczystości uczestniczyły liczne delegacje, między innymi: przedstawiciele Garnizonu Warszawa, kompania honorowa Garnizonu Jarosław, starosta i wicestarosta powiatu jarosławskiego, burmistrz miasta Radymno, najbliższa rodzina śp. gen. Kazimierza Gilarskiego, władze gminne, poczty sztandarowe OSP z terenu gminy Roźwienica, dyrekcja, nauczyciele i młodzież wszystkich szkół naszej gminy oraz mieszkańcy.

Kompania honorowa Garnizonu Jarosław

Tłumy mieszkańców przed Kościołem Parafialnym w Rudołowicach

Totus Tuus

2.kwietnia obchodziliśmy szóstą rocznicę śmierci Jana Pawła II. Cała Polska oddała hołd ukochanemu Papieżowi. O 21.37 wierni zgromadzili się w kościołach na wspólnej modlitwie, a następnie stawiali zapalone znicze pod krzyżami, dzwoniły dzwony przypominające o doniosłym wydarzeniu. W pierwszym programie telewizji mogliśmy obejrzeć film biograficzny o Polaku, który został Papieżem. Wszyscy z niecierpliwością oczekujemy 1 maja – na uroczystość beatyfikacji Jana Pawła II.

/ Kamila Górka /

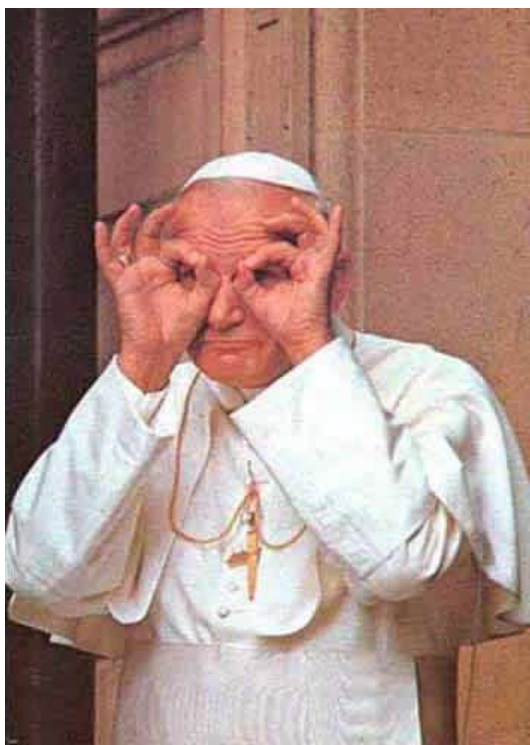
Ojciec Święty

Ojciec Święty- misjonarzu-który podróżowałeś dookoła Świata, odwiedzałeś różne kraje, żeby zbratać wszystkich ludzi. Przemawiałeś w Ameryce, poleciałeś do Japonii, rozmawiałeś z Indianami i czarnoskórymi siostrami. Zawsze głosiłeś miłość Boga i budziłeś uspione sumienia, podtrzymywałeś nadzieję u umęczonych i smutnych ludzi. Przytulałeś różne dzieci i te z wieżowców i z buszu...bardzo się modlę, abys przybliżał nas do Chrystusa.

Dodatek specjalny

Jan Paweł II – Papieżem młodych

Ogromną rolę w życiu naszego Papieża odegrali młodzi ludzie, to właśnie w nich pokładał nadzieję na lepsze jutro. Chętnie spotykał się z nimi i poświęcał dużo uwagi. Na spotkanie w Rzymie 31 marca 1985 roku, który ONZ ogłosiło Międzynarodowym Rokiem Młodości, napisał list apostolski na temat roli młodości -okresu szczególnego kształtowania drogi życia, a 20 grudnia zapoczątkował tradycję **Światowych Dni Młodości**. Co roku przygotowywał orędzie skierowane do młodych, które stawało się tematem międzynarodowego spotkania, organizowanego w różnych miejscach świata (np. w Polsce w Częstochowie w 1991 roku)." Jan Paweł II zjednał sobie rzesze młodych ludzi, którzy doskonale rozumieli jego słowa i gotowi byli postępować zgodnie ze wskazówkami swojego Papieża. W Niedzielę Palmową 31 marca 1985 roku Jan Paweł II opublikował i przekazał młodzieży swój pierwszy List Apostolski do młodych całego świata... Rozumiejąc potrzeby młodzieży, powstało o wiele więcej papieskich listów do młodych Zawierają nauki i wskazówki , którymi należy się kierować w życiu. Dzięki swojemu zaangażowaniu Jan Paweł II jest nazywany **Papieżem młodych**.

I jak tu się zestarzeć

Podczas jednej ze swoich wizytacji rzymskich parafii Papież - jak to miał w zwyczaju - wdał się w rozmowę z dziećmi.

- Wy jesteście młodzi, a ja już jestem stary - powiedział.
- Nie, nie jesteś stary - gromko zaprotestowały dzieci.
- Tak, ale jak jestem z wami, to dziecinnieję - replikował Papież.

Do czego można wykorzystać papieża

Podczas powitania w Monachium Papież spytał licznie obecne dzieci: "Dano wam dziś wolne w szkole?". "Tak" - wrzasnęła z radością dzieciarnia. "To znaczy - skomentował Jan Paweł II - że papież powinien częściej tu przwieźć".

Kacik dla najmłodszych

„Corrida ortograficzna, czyli walczymy z bykami” Runda III

PISOWNIA WYRAZÓW Z „H”

Moja droga Honoratko, „h” wymienia się tak rzadko,
Że ta rada nie jest nowa: zapamiętaj pewne słowa:

Hojny Hrabia humor ma, więc handluje, czym się da.

Hałasujący wierszyk

Czy to **huczy helikopter**? Czy **hulanka huczna** trwa?
Skąd ten **hałas**, ten **harmider**? Czy to rap kapela gra?
To nie **huczy helikopter**, nie **hulanka huczna** trwa,
To nie **harfa**, nie **harmonia**, to nie rap kapela gra...
Hałasuje moja klasa, stąd **harmider** ten i **huk**!
Szkola trzęsie się w posadach a mnie **hałas** zwałił z nóg.
Zapamiętaj: przez „h” piszemy też wyrazy, które się „huśtają”. A oto one:
Hamak, **huśtawka**, **huścić się**, **wahadło**, **wahać się**.
Kupił hienę i hiacynty.
Sprzedał Hondę za dwa centy

PISOWNIA WYRAZÓW Z „CH”

Chch

Przyleciała mucha do Wojtusia ucha...

ZAPAMIĘTAJ TE ZASADY:

1.

Pisz „ch” wtedy, gdy wymienia się na „sz”

mcha – muszka

krchy – kruszyć

blacha- blaszka

głchy – głuszyć

2. Pisz „ch” po spółgłosce „s”

schodzić, schować się

3. Pisz „ch” na końcu wyrazów:

malch, zch, strych, piach, groch, dach, ruch, uśmieuch

wyjątek: druh

4. Pisz przez „ch” wszystkie wyrazy kojarzące się z chrztem:

chrzęścijanin, chrzest, chrzcić, chrzęśniak, chrzestny

A NA KONIEC SPRÓBUJ SIĘ NAUCZYĆ WIERSZYKA:

„Ch” na „sz” wymienia się

„ch” przed „s” pisze się

„ch” na końcu słowa

i „ch” w „chrzest”

to nauka cała jest!

KTO TO WSZYSTKO PRZECZYTA

I WSZYSTKO ZAPAMIĘTA

TEN POPRAWNIE PISAĆ BĘDZIE W DNI POWSZEDNIE,

NO I W ŚWIĘTA!!!

Z kroniki Rudołowic

Bożogrobcy- krótki rys historyczny

Bożogrobcy- Zakon Kanoników Regularnych Stróżów Świętego Grobu Jerozolimskiego znany w Polsce jako Zakon Kanoników Regularnych Stróżów Grobu Chrystusowego- założony w 1099 roku przez Gotfryda z Boullon. Stacjonował w Palestynie do XIII wieku. Do podstawowych obowiązków tego zgromadzenia należało: ochrona pątników, obrona Grobu Chrystusa i uczestniczenie w wyprawach przeciwko niewiernym.

Po zdobyciu Akki przez niewiernych w 1291 roku działalność swoją zakon przeniósł do Europy, gdzie szerzył kult Grobu Pańskiego i nabożeństwa pasyjne oraz prowadził szeroko zakrojoną działalność charytatywną.

Do Polski sprowadził ich możnowładca Jaks z rodu Gryfitów i ufundował zakon w Miechowie, stąd nazwa miechowici. Zakon dynamicznie rozwijał się, otrzymując liczne nadania od książąt, możnowładców i biskupów. W czasach Wielkiej Schizmy Zachodniej w latach 1378-1418 uwolnił się od zwierzchnictwa patriarchy i opowiedział się po stronie papieża. Polscy bożogrobcy prowadzili działalność charytatywną. Budowali kościoły, szpitale i szkoły, popularyzowali nabożeństwa pasyjne i tradycje związane z obchodami Wielkiego Tygodnia. W okresie od 1446-1809 roku parafia w Rudołowicach pozostawała pod zarządem Kanoników Regularnych, czyli bożogrobców z siedzibą w Miechowie.

W 1819 roku w ramach działalności Komisji Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego doszło do kasaty zakonu. Ostatni zakonnicy działali jeszcze do połowy XIX wieku. Formalnie bożogrobcy wrócili do Polski w latach 90. XX wieku.

8 grudnia 1995 roku mianowano kardynała Józefa Glempa Wielkim Przeorem i utworzono zwierzchnictwo bożogrobców w Polsce.

Krzyż- symbol miechowitów i bożogrobców.

Utworzeni w 1099 roku w Jerozolimie Bracia Krzyżowi Pańskiego Grobu Jerozolimskiego adoptowali na swój znak herb Gotfryda de Boulion – duży czerwony krzyż z czterema mniejszymi wokół na białym tle, czyli „krzyż jerozolimski”.

Po 1114 roku- po przetransformowaniu rycerzy na zakonników- zmienili symbolikę. Odtąd Zakon Kanoników Regularnych Stróżów Świętego Grobu Jerozolimskiego symbolizuje „krzyż lotaryński”- czerwony, podwójny krzyż na czarnym tle.

Wielkanocne Straże Grobowe

Zwyczaj stawiania wart przy Grobie Pańskim w okresie Wielkiej Nocy ma swój rodowód sięgający średniowiecza i związany jest ze sprowadzeniem w 1163 roku do Polski Zakonu Kanoników Regularnych Stróżów Grobu Jerozolimskiego- bożogrobców. Zapoczątkowali oni zwyczaj budowania grobów Chrystusa w Wielkim Tygodniu i pełnili przy nich straż.

Do dzisiaj wystawiane są warty honorowe przy Grobie Chrystusa.

W Rudolowicach tę zaszczytną funkcję pełnią członkowie straży pożarnej. Potocznie nazywani są strażakami. W Pruchniku bożogrobcami, w Przemyślu krzyżakami, a w okolicach Przeworska turkami. Ostatnia z nazw odnosi się do odsieczy wiedeńskiej, podczas powrotu po zwycięskiej bitwie wojska Jana III Sobieskiego w Wielki Piątek wstąpiły do kościoła, aby trzymać honorową straż przy Grobie Pańskim w podziękowaniu za szczęśliwy powrót.

Krzyż bożogrobców odnaleziony na Cmentarzu Parafialnym w Rudolowicach na zapomnianym grobie.